

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1228,Wyklad-prof-Marii-Blomberg-Mieszkancy-Kaliskiego-ofiarami-zbrodni-katynskiej-na-.html>
21.03.2026, 04:44

Wykład prof. Marii Blomberg „Mieszkańcy Kaliskiego ofiarami zbrodni katyńskiej” na spotkaniu Klubu Historycznego im. Stefana Roweckiego „Grota” - Kalisz, 16 kwietnia 2007 r.

W dniu 16 kwietnia br. w sali recepcyjnej kaliskiego ratusza miało miejsce drugie spotkanie Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Kaliszu. Podczas spotkania prof. dr hab. Maria Blomberg z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego przedstawiła historię ujawniania miejsc pochowania ofiar zbrodni katyńskiej w Katyniu, Charkowie i Miednoje oraz postępowań śledczych zmierzających do pociągnięcia do odpowiedzialności – lub choćby napiętnowania – sprawców zbrodni. Na spotkanie przybyło m.in. ponad 40 uczniów kaliskich szkół średnich, nauczyciele oraz kilkudziesięciu kombatantów, członków rodzin ofiar zbrodni. Odczyt był wzbogacony slajdami, przedstawiającymi miejsca pochówku oraz ekshumację ofiar zbrodni. Prof. Blomberg zwróciła uwagę na fakt, że w Katyniu i Charkowie poza Polakami są pogrzebani również obywatele ZSRR różnych narodowości, zamordowani w ramach przeprowadzonych przez stalinowski aparat terroru akcji represyjnych w latach 1936–1940. Poinformowała zebranych także o tym, że Ojciec Święty Jan Paweł II podczas pielgrzymki na Ukrainę – na własne życzenie – pojechał do Bykowni koło Kijowa. W lesie na terenie tej miejscowości NKWD pochowało tysiące dalszych ofiar zbrodni, w tym setki Polaków. Znamienne jest to, że Ojciec Święty klęczał i modlił się w tej części lasu, gdzie w późniejszym czasie polscy archeolodzy odkryli masowe groby zamordowanych oficerów Wojska Polskiego, żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza, policjantów, ziemian i innych. Według ustaleń prof. Blomberg w przytoczonych miejscach zbrodni pochowano około stu Polaków – byłych mieszkańców Kaliskiego lub pełniących na jego terenie służbę przed 1939 rokiem.

Po wykładzie wywiązała się ożywiona dyskusja. Wzburzenie zebranych wywołał głos jednego z uczestników, który zapytał, jaki jest cel „odgrzebywania zbrodni katyńskiej”. Padło kilka zdecydowanych odpowiedzi, w tym prof. Blomberg, która stwierdziła m.in., że „zbrodnia musi być potępiona, bo nie potępiona rodzi nowe zbrodnie”. Istotnym uzupełnieniem wykładu był głos w dyskusji emerytowanego płk. Krystiana Bedyńskiego, długoletniego pracownika służby więziennej w Szczypiornie. Stwierdził on, że w grobach Katynia, Charkowa i Miednoje pogrzebano ponad 70 oficerów służby stałej i rezerwy z Kaliskiego oraz 36 policjantów (połowa stanu osobowego) z Komendy Powiatowej w Kaliszu. Nadto zaapelował, aby nie zapomnieć tysięcy Polaków, aresztowanych przez NKWD i zamordowanych w latach 1940–1941 na terenie więzień kresowych i podczas ewakuacji tychże więzień. W przekonaniu dyskutanta są to również ofiary zbrodni katyńskiej.

Kolejne spotkanie Klubu „Grota” w Kaliszu będzie miało miejsce 14 maja br. Podczas

spotkania Aleksandra Pietrowicz z poznańskiego oddziału IPN przedstawi odczyt pt. „Zarys dziejów organizacji »Ojczyzna« w latach 1939–1945”.

Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy.